

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФАКУЛЬТЕТ
ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ**

IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«БІЗНЕС-АНАЛІТИКА:
МОДЕЛІ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ»**

**присвячено 90-річчю
Національного авіаційного університету**

**Київ – Україна
1-3 березня 2023 р.**

УДК 330.46
ББК 65.05

*Рекомендовано до друку Вченою радою Факультету економіки та бізнес-адміністрування Національного авіаційного університету
(протокол № 2 від 07 березня 2023 р.)*

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології». 1-3 бер. 2023. – К.: НАУ, 2023. – 548 с.

Збірник містить матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології» з результатами теоретичних і прикладних наукових досліджень на актуальні питання розроблення, впровадження новітніх математичних методів і моделей у системи управління соціально-економічними процесами в межах глобалізованого суспільства та з огляду на його цифровізацію; проблематики глобальних процесів, що відбуваються на світовій арені та впливають на економічний розвиток господарств, регіонів і потребують вироблення відповідних механізмів керування й упередження; розроблення і використання новітніх інформаційних технологій для забезпечення результативного та ефективного функціонування складних систем різної природи в умовах цифрової трансформації української економіки.

Видання розраховане на науковців, викладачів, економістів, фінансистів, аналітиків, державних службовців, студентів вищих навчальних закладів та суб'єктів господарювання.

Редакційна колегія не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних.

Тези друкуються у авторській редакції. За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів.

© Національний авіаційний університет,
2023

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

ОРГАНІЗАЦІЇ:

Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра бізнес-аналітики та цифрової економіки

ГОЛОВА:

Смерічевський Сергій Францович – доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки та бізнес-адміністрування, Національний авіаційний університет

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ:

Кочетков Володимир Миколайович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки ФЕБА

Тельнова Ганна Володимирівна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки ФЕБА

Рогоза Микола Єгорович – заслужений діяч науки і техніки України, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем Полтавського університету економіки і торгівлі

Чумаченко Сергій Миколайович – доктор технічних наук, старший науковий співробітник, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, завідувач кафедри інформаційних систем НУХТ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Касьянова Наталія Віталіївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки, Національний авіаційний університет

Попик Наталія Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки Національний авіаційний університет

КОМІТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ПІДТРИМКИ:

Valery Okulich-Kazarin – Dr. habil, Doctor Honoris Causa, Professor of National Louis University, Poland

Vladimir Menshikov – Doctor of Science (in Sociology), Professor, Head of Center of Social Investigations Daugavpils University, Latvia

Murman Kvaratskhelia – Doctor of Economics, Head of the Department of Economics, Faculty of Business and Social Sciences, Professor and Chief Researcher and Invited professor at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Heiets Iryna – Ph.D. in Economics and Corporate Management, Senior Lecture in Aviation School of Engineering, RMIT University, Melbourne City campus, VIC, Australia

---

Адреса оргкомітету:

Україна, 03680, Київ, пр. Любомира Гузара, 1, корп. 2, ауд. 301

тел. +38(044)4067810 ; +38(044)4067790

e-mail: nau_bade@ukr.net

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МОДЕЛІ ТА МЕТОДИ БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ В ЗАДАЧАХ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ

Абламська В. Програмне і дискретно-подійне імітаційне моделювання систем – порівняння та аналіз.....	12
Беллуш Ф. Аналіз впливу інфляції на ефективність інвестиційних проектів.....	15
Берташ А. Системний підхід до формування конкуренто-спроможності підприємства.....	18
Boboshko A. Modern strategies of international competition in the world economy.....	22
Бочко А. Безпекова концепція в теорії конкуренції.....	24
Вовк О. Стратегічні орієнтири відновлення конкуренто-спроможності підприємств інфраструктурної сфери.....	26
Вовк П. Тенденції реалізації інвестиційних ресурсів у сфері інжинірингових послуг.....	30
Войченко Т., Радченко О. Технологічний розвиток маркетингу з використанням штучного інтелекту і машинного навчання.....	33
Говсєєв Д. Інноваційне управління соціально-відповідальним бізнесом.....	38
Грєзева І.Р. Стратегічні орієнтири відновлення конкуренто-спроможності підприємств інфраструктурної сфери.....	40
Денисов В., Кузьміна О. Моделювання інвестиційної діяльності підприємства.....	42
Дияк Ю. Значення ділових ігор в осучасненні освітнього процесу вищої школи.....	46
Дронова Т. Маркетингові комунікації в соціальних мережах.....	48
Дячков А., Юрченко В. Фактори виробничих функцій та їх аналіз на прикладі України.....	52
Замай О. Методи бізнес-аналітики в задачах оцінки статей фінансової звітності підприємств відповідно до міжнародних стандартів.....	55
Зібницький І.Д. Аналітичні інструменти при прогнозуванні митних ризиків.....	57
Ігуменцев О. Особливості формування інвестиційного потенціалу підприємства.....	59
Ільїн Д. Задачі управління інформаційними ресурсами.....	61
Калинюк В. Соціальні аспекти підвищення економічної безпеки підприємства.....	63
Касьянова Н., Мірошников Д. Війна в Україні як точка біфуркації світової безпеки.....	65
Kvaratskhelia M. Globalization and the problems of economic security in Georgia.....	70

Кваша Т., Андрощук Г. Аналітика інтелектуальної власності як інструмент бізнес-аналітики.....	71
Кобець А. Іноваційні процеси розвитку підприємства на базі раціонального ресурсного підходу.....	77
Крутогорський Я., Коверга С., Кулісв Р. Моделювання та оцінка економічного ефекту від впровадження технологій енергозбереження.....	79
Коверга С., Матукова-Ярига Д. Особливості формування управлінських систем в закладах охорони здоров'я.....	83
Кондрашева О., Волкова М., Ковальова Є. Задача обчислення оптимального обсягу придбання продукції для збуту, за критерієм допустимого прибутку, індивідуальним підприємцем.....	87
Копча Ю. Інтелектуальний потенціал підприємства як основа конкурентоспроможності.....	90
Косенков Д. Специфіка інструментарію оцінювання ефективності інвестування в діяльності транспортних підприємств.....	93
Кравчук А., Олешко Т. Аналіз державного боргу України на 2023 рік.....	96
Kramskyi S. Management projects in the field of marine transport in the post-war time.....	98
Кузьміна О., Романенко Є. Моделі управління запасами підприємства: особливості та перспективи практичного використання... ..	102
Лакомова М., Гармаш О. Організація закупівельної логістики підприємства.....	109
Лисенко А., Акімов С. Місце та роль бізнес-аналізу в системі управління підприємством.....	111
Lytvyn O. Sustainable development goals – integral part on ukraine’s ecomomy.....	113
Лясковський Ф. Система підтримки прийняття рішень в бізнесі.....	115
Мазур В. Застосування інтелектуального ресурсу в управлінні структурою капіталу підприємств.....	117
Марчук В., Швець А. Логістика останньої милі в управлінні ланцюгами постачання.....	119
Мельник В. Моделі та методи фінансового менеджменту державних підприємств.....	123
Melnik V., Rii S. Model of optimization of general logistics costs of a trading enterprise.....	125
Михальченко О. Стратегії інституціонального розвитку авіаційного комплексу України у післявоєнний період.....	129
Міхно І. Впровадження циркулярної економіки в Україні, як можливий шлях виходу з еколого-економічної кризи після війни	131
Олешко Т., Лещинський О., Попик Н. Рівновага в ігрових моделях	136
Омелечко Д. Оцінка кредитоспроможності позичальників банку.....	138
Осадчий М. Моделі та методи бізнес-аналітики транспортної галузі..	140

Лисенко А.М.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування*

Акімов С.С.,

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет*

МІСЦЕ ТА РОЛЬ БІЗНЕС-АНАЛІЗУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В роботі досліджено сутнісні особливості бізнес-аналізу, визначено його місце в системі управління підприємством у контексті взаємодії між керуючою та керованою системами, конкретизована роль бізнес-аналізу у забезпеченні адаптації підприємства до змін середовища.

Бізнес-аналіз є способом пізнання сукупності явищ, предметів, процесів, що відбуваються як у межах суб'єкта господарювання, так і в зовнішньому середовищі, оснований на їх розкладанні на частини з метою деталізованого дослідження логічно поєднаних компонентів як складових цілісної системи у контексті розвитку бізнесу.

У процесі проведення бізнес-аналізу поєднуються результати індивідуальної та колективної розумової діяльності, а також теоретико-методологічні та організаційно-технологічні підходи, спрямовані на розуміння потреб бізнесу та обробку значного за обсягом масиву даних, здійснюється вирішення складних проблем на основі структуризації систем, порівняння альтернатив, описаних з використанням значної кількості змінних, які дають можливість якісно відображати ризикованість та невизначеність.

Сидорова А.В., Біленко Д.В. та Буркіна Н.В. розглядають бізнес-аналіз як «своєрідний набір технік, інструментів і завдань, необхідних для визначення потреб бізнесу, знаходження і розробки шляхів задоволення цих потреб» [1, с. 7], як науку поглибленого аналізу, що «передбачає застосування під час аналізу явищ та процесів великих баз даних (big date), широкого кола аналітичних показників, статистичних і математичних методів, комп'ютерних технологій і програмного забезпечення для прийняття управлінських рішень» [1, с. 5].

Важливими об'єктами бізнес-аналізу на рівні підприємства є основні процеси (у ході яких відбувається перетворення предметів праці на готову продукцію), допоміжні процеси (які забезпечують ефективне здійснення основних процесів), процеси обслуговування (пов'язані з наданням послуг для забезпечення основних та допоміжних процесів). Ефективне управління цими процесами передбачає необхідність розробки якісних та своєчасних тактичних та стратегічних рішень.

В системі управління підприємством виокремлюють суб'єкт управління (керуючу систему) та об'єкт управління (керовану систему), які знаходяться в постійній взаємодії й утворюють замкнутий контур управління. На різних етапах управління бізнес-аналіз слугує елементом зворотного зв'язку між

цими двома системами. Так, у процесі прямого руху команд з боку суб'єкта управління забезпечуються базові параметри впливу на об'єкт управління, а в зворотному зв'язку здійснюється оцінка ефективності керування.

Досліджуючи процес розробки управлінського рішення, виходячи з позицій теорії систем, слід враховувати початковий та необхідний стан керованої системи, а також стан зовнішнього середовища, часовий ресурс для розробки рішення. Виходячи з цього доцільно встановлювати пріоритетні співвідношення, розробляти альтернативні стратегії та очікувані варіанти дій, що дасть можливість вибору оптимального варіанта рішення із множини можливих альтернатив для конкретного підприємства у визначений часовий період [2, с. 141].

На відповідних етапах бізнес-аналізу забезпечується систематизація інформації, визначаються управлінські завдання з урахуванням мінливості ситуацій, застосовуються програмні засоби, які забезпечують функції доступу до інформації, розміщеної в сховищі даних, проводиться аналіз інформації, здійснюється побудова економіко-математичних моделей, робота з такими моделями та їх оновлення з метою подальшого використання у практичній площині.

У контексті прийняття рішень бізнес-аналіз орієнтує процес управління підприємством на досягнення поставлених цілей, зміщуючи основні акценти з діагностики розвитку підприємства в минулому на прогнозування майбутнього, враховуючи вплив сукупності внутрішніх та зовнішніх чинників, а також інформаційну підтримку прийняття рішень. Саме прогнозний аналіз бізнес-процесів сприяє максимальній адаптації підприємства до змін зовнішнього середовища, дозволяє виокремити у кожному процесі саме ті елементи, які можуть відіграти вирішальну роль у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Сидорова А.В., Біленко Д.В., Буркіна Н.В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник: Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. 104 с.
2. Лисенко А.М. Формалізація процесу прийняття рішень в аналізі та аудиті в умовах невизначеності та ризику. *Облік і контроль в управлінні підприємницькою діяльністю: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 25 жовтня 2019 р.* - Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2019. С. 140-142.

Наукове видання

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«БІЗНЕС-АНАЛІТИКА:
МОДЕЛІ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ»**

Відповідальний за випуск Попик Н.В.

Головний редактор Касьянова Н.В.

Підписано до друку 15.03.2023 р.   Формат 60x90 1/16
Папір офсетний. Умовн. др. арк. 33,9. Обл. вид. арк. 34,5
Друк різнограф. Тираж 150 прим